

Datum: december 2017

Betreft: Standpunt Vlaamse provincies aangaande het Europese cohesiebeleid post 2020

De Vlaamse provincies zetten in op 4 elementen voor een toekomstig cohesiebeleid:

1. Een toekomstig cohesiebeleid voor alle regio's;
 2. Een toekomstig cohesiebeleid waarin subsidiariteit centraal staat;
 3. Een toekomstig cohesiebeleid met een verhoogde effectiviteit;
 4. Een toekomstig cohesiebeleid waarin een vereenvoudiging en meer synergie tussen de fondsen tot stand komt.
-

1. Cohesiebeleid voor alle regio's

- 1.1 De Vlaamse provincies pleiten nadrukkelijk voor een cohesiebeleid voor alle regio's. Het cohesiebeleid is één van de belangrijkste instrumenten waarover de EU beschikt voor het bewerkstelligen van concrete veranderingen op het terrein inzake klimaatverandering, energie, duurzaamheid, demografische evolutie, economische ontwikkeling,... Het cohesiebeleid zorgt er tevens voor dat zowel de zwakkere als de sterkere regio's de positieve gevolgen van de Europese integratie meedragen.
- 1.2 De betrokkenheid van alle regio's en de verankering in de lokale beleidsvoering draagt bij tot de versteviging van het (politieke) draagvlak voor het cohesiebeleid en tot een grotere zichtbaarheid van de verwezenlijkingen van de EU. Het cohesiebeleid heeft een belangrijke opdracht om als hefboom te dienen en zodoende de regionale en lokale beleidsdoelstellingen naar een hoger niveau te tillen en hoogstaande territoriale ontwikkeling na te streven.
- 1.3 Een slagkrachtig en doeltreffend cohesiebeleid slaat de brug tussen Europese en lokale doelstellingen. De Vlaamse provincies pleiten daarom voor een governance structuur van partnerschap. In de beleidsvoering kan de regierol bij het provinciale niveau worden gelegd.

2. Subsidiariteit

- 2.1 Om de koppeling tussen de programmadoelstellingen en de lokale realiteit te behouden, dienen de uitvoerende besturen (NUTS-2) te worden betrokken in het bepalen van de thema's in de cohesieprogramma's post 2020.
- 2.2 In de selectieprocedure van projecten dient het beslissingsrecht bij het gepaste niveau te liggen, volgens de subsidiariteitsprincipes, zodat een goede verankering van het Europees beleid wordt bewerkstelligd.
- 2.3 Om de Europese structuurfondsen te gebruiken als ware katalysator voor het versterken van regionale ontwikkeling is een sterke interbestuurlijke samenwerking vereist. Daarom ijveren de Vlaamse provincies voor een samenwerkingsprotocol per

programma tussen de bestuursniveaus, naast een operationeel programma. Hiermee wordt de subsidiariteit en de effectiviteit binnen een programma versterkt.

- 2.4 De Vlaamse provincies achten het evenwichtig gebruik van de Geïntegreerde Territoriale Inversteringsstrategie (GTI) of Integrated Territorial Investments (ITI) als een handig instrument voor het bevorderen van de subsidiariteit in de uitvoering van het cohesiebeleid.

3. Verhoogde effectiviteit

- 3.1 De thematische invulling van de programma's hebben een rechtstreekse impact op de effectiviteit van het programma. Synergie tussen de programma's kan enkel ontstaan als de thematische invullingen dit toelaten. Daarom pleiten de Vlaamse provincies voor een gebalanceerde en evenwichtige invulling van de doelstellingen waarbinnen de lokale realiteit zijn rol kan spelen. Dit draagt tevens bij aan een verhoogde flexibilisering.
- 3.2 De verschillende autoriteiten binnen een programma (management, certificering en audit) dienen zoveel mogelijk op elkaar te worden afgestemd. Hiermee dient men onzekerheid bij projectpromotoren te vermijden. Bij frictie is er nood aan een neutraal, onafhankelijk arbitrerend college.

4. Vereenvoudiging en synergie

- 4.1 Momenteel kampen de programma's met een hoge administratieve last en een lange doorlooptijd van aanvraag tot toekenning van de steun. Daarnaast hoort het regelgevend kader een uitvoering op maat toe te staan. Daarom staan de Vlaamse provincies een verregaande vereenvoudiging voor, waarbij de complexiteit en de doorlooptijd van een dossier wordt teruggedrongen zonder de subsidiariteit in de uitvoering in het gedrang te brengen.
- 4.2 De ongelijke procesvoering en de gescheiden finaliteit tussen de centraal beheerde programma's zoals het EFSI en Horizon 2020 enerzijds en de gedeeld beheerde ESI-fondsen anderzijds, staat synergie tussen deze fondsen in de weg en betekent bovendien een hoge administratieve last. De Vlaamse provincies ijveren voor een betere afstemming van de regelgeving ten voordele van de gedeeld beheerde fondsen. Vooral in de staatssteunregelgeving zou een gelijkwaardige behandeling over de fondsen heen een enorme vereenvoudiging betekenen voor de fondsen in gedeeld beheer.
- 4.3 Bij de uitvoering en de controle van de structuurfondsen roepen de Vlaamse provincies op om uit te gaan van het principe van de evenredigheid. Daarbij kan men differentiatie doorvoeren in de modaliteiten van elk programma. In het beheer van de structuurfondsen kan men zo de administratieve belasting in evenwicht brengen met de omvang en kwaliteit van de programma's.